

УДК 343.121.4(477)

Н.В. ТИТОВА, Донецький юридичний інститут МВС України

ЩОДО ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАХИСНИКА СВІДКА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Ключові слова: свідок, захисник свідка, правова допомога, захист прав людини

Особливої актуальності набуло в Україні питання захисту прав людини, що було зумовлено приєднанням України до Ради Європи у 1995 р., прийняттям нової Конституції України у 1996 р., ратифікацією у 1997 р. Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод й інших міжнародно-правових актів в галузі прав людини та кримінального судочинства. Це призвело до реформування кримінально-процесуального законодавства України та створення кримінального судочинства нового охоронювального типу, пріоритетами якого стане, перш за все, захист прав та свобод людини і громадянина.

Проведення «малої судової реформи» 2001 р., продовження роботи над проектом нового Кримінально-процесуального кодексу наочно підтверджують курс України на розбудову правової і демократичної держави, основним змістом діяльності якої є утвердження та забезпечення прав і свобод людини. У чинному законодавстві конституційні права та свободи особи визнаються об'єктами національної безпеки. Важливе місце серед них займає право на правову допомогу.

Окремі аспекти забезпечення особі права на правову допомогу у різних сферах державної діяльності досліджувалися в роботах О.М. Бандурки, Т.В. Варфоломеєвої, А.Т. Комзюка, В.В. Копейчикова, О.Ф. Скакун, П.М. Рабіновича, Ю.М. Тодики та ін. У науці кримінального про-

цесу цій проблематиці присвячені роботи С.А. Альперта, М.І. Бажанова, О.В. Бауліна, О.Д. Бойкова, І.В. Гловюк, І.В. Голованя, М.М. Гродзинського, Ю.М. Грошевого, О.М. Дроздова, П.С. Елькінд, С.П. Єфімічева, В.С. Зеленецького, Г.К. Кожевникова, Л.Д. Кокорева, Ю.Ф. Лубшева, О.Р. Михайленка, Т.В. Омельченка, І.Л. Петрухіна, М.А. Погорецького, М.М. Поляцького, А.Л. Рівліна, В.М. Савицького, Ю.І. Стецовського, М.С. Строговича, А.М. Титова, Д.П. Фіолевського, Ю.В. Хоматова, О.Г. Шило, М.Є. Шумила, М.О. Чельцова-Бebutова, Ю.П. Яновича тощо. Незважаючи на означені дослідження, багато питань, пов'язаних з реалізацією свідком цього конституційного права у сфері кримінального судочинства, залишаються не вирішеними, що не може негативно не позначитися на рівні забезпеченості прав і свобод людини в державі. Тому дослідження законодавчого регулювання діяльності захисника свідка у кримінальному процесі України є метою статті.

Відповідно до ч.1 ст.59 Конституції України, кожен має право на правову допомогу [1]. Конституційний Суд України в Рішенні у справі за конституційним зверненням громадянина Солдатова Геннадія Івановича щодо офіційного тлумачення положень ст.59 Конституції України, ст.44 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 268, 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 16.11.2000 р. № 13-рп/2000 (справа про право вільного вибору захисника) визначив, що «конституційний припис «кожен є вільним у виборі захисника своїх прав» (частина перша ст.59 Конституції України) за своїм змістом є загальним і стосується не лише підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного, але й інших фізичних осіб, яким гарантується право вільного вибору захисника з метою захисту своїх прав та законних інтересів» [2].

30.09.2009 р. Конституційний Суд України виніс рішення у справі за конституційним зверненням громадянина Голованя Ігоря Володимировича щодо офіційного тлумачення

положення ст.59 Конституції України (справа про право на правову допомогу), в якому зазначив, що положення частини першої ст.59 Конституції України «кожен має право на правову допомогу» треба розуміти як гарантовану державою можливість будь-якій особі незалежно від характеру її правовідносин з державними органами, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, юридичними та фізичними особами вільно, без неправомірних обмежень отримувати допомогу з юридичних питань в обсязі і формах, як вона того потребує. Положення частини другої ст.59 Конституції України «для... надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура» в аспекті конституційного звернення треба розуміти так, що особа під час допиту її як свідка в органах дізнання, досудового слідства чи дачі пояснень у правовідносинах із цими та іншими державними органами має право на правову (юридичну) допомогу від обраної за власним бажанням особи у статусі адвоката, що не виключає можливості отримання такої допомоги від іншої особи, якщо законами України щодо цього не встановлено обмежень [3].

Як вірно зазначає І.В. Головань, «такими рішеннями Конституційний Суд роз'яснює положення Основного Закону; надана органом конституційної юрисдикції офіційна інтерпретація норм Конституції України вирішує проблему неоднозначного їх застосування судами України, іншими органами державної влади. Роль рішень Конституційного Суду щодо офіційного тлумачення Конституції України важлива також і тому, що клопотання про таке тлумачення – єдина надана законодавцем пересічному громадянину можливість звернення за захистом своїх прав безпосередньо до органу конституційної юрисдикції» [4, с.133].

Важливими є правові позиції Конституційного Суду України, викладені у мотивувальній частині Рішення. Приймаючи його, Суд, зокрема, керувався тим, що: право на правову допомогу є одним із конституцій-

них, невід'ємних прав людини і має загальний характер; у контексті частини першої ст.59 Конституції «кожен має право на правову допомогу» поняття «кожен» охоплює всіх без винятку осіб – громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території України; реалізація кожним права на правову допомогу не може залежати від статусу особи та характеру її правовідносин з іншими суб'єктами права; право на правову допомогу – це гарантована державою можливість кожної особи отримати таку допомогу в обсязі та формах, визначених нею, незалежно від характеру правовідносин особи з іншими суб'єктами права; правова допомога є багатоаспектною, різною за змістом, обсягом та формами і може включати консультації, роз'яснення, складення позовів і звернень, довідок, заяв, скарг, здійснення представництва, зокрема в судах та інших державних органах, захист від обвинувачення тощо; вибір форми та суб'єкта надання правової допомоги залежить від волі особи, яка бажає її отримати; конституційне право кожного на правову допомогу у жодному випадку не може бути обмежено, навіть за умови, якщо це право не передбачене відповідними законами України чи іншими правовими актами.

Сам факт відкриття конституційного провадження і наступного прийняття Рішення свідчить про визнання Конституційним Судом України як єдиним органом конституційної юрисдикції наявності практики порушення цього важливого конституційного права. Оскільки Рішення є обов'язковим до виконання на території України, суб'єкти правозастосування повинні були переглянути свою діяльність на предмет дотримання права громадян на правову допомогу відповідно до наданої Конституційним Судом України інтерпретації [4, с.134–135].

Однак повною мірою відігравати свою важливу роль акти Конституційного Суду України можуть лише за умови їх належної реалізації.

З метою захисту прав свідків у кримінальному процесі до КПК України було вне-

сено зміни. Так, 01.07.2010 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України щодо права свідка на захисника та іншу правову допомогу» [5]. Прийняття цього закону було викликано необхідністю посилення захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина шляхом надання свідку права на користування правовою допомогою під час провадження у кримінальній справі. Відповідно до цього було доповнено статті 44 та 48 КПК України. Проте аналіз норм зазначеного закону свідчить про його недосконалість.

Так, визначення особи, що надає свідкові правову допомогу, саме як захисника, видається недостатньо обґрунтованим, адже цей суб'єкт не виконує функцію захисту у кримінальній справі.

Дискусії щодо необхідності введення до кримінального процесу суб'єкта, який надавав би правову допомогу свідкові, ведуться вже понад десять років. Російські вчені виходили з того, що правову допомогу свідкові повинен надавати адвокат. Його правовий статус (за відсутності законодавчого припису) визначався по-різному. Так, С.А. Мельников вважає, що адвокат, який надає правову допомогу свідкові, виконує функцію представництва [6, с.10]; М.А. Сильнов та Є.В. Євстратенко – представника свідка [7, с.182; 8, с.6]; С.А. Шейфер – представника інтересів свідка [9, с.38]; Л.В. Бормотова та Є.А. Карякін – представника прав свідка [10, с.35]; Б.Т. Безлепкін – захисника свідка [11, с.89]; Н.С. Чувашова та Д.Т. Арабулі вважають, що цей суб'єкт так і повинен називатися – адвокат свідка [12, с.203; 13, с.10–13].

Що стосується вітчизняних учених, то питання участі в кримінальному процесі особи, яка надає правову допомогу свідкові, ними розглядалися вельми поверхово. Так, В.В. Самолюк вивчав лише можливість законного представництва свідка [14, с.387], Т.В. Омельченко зазначав, що свідок є особою, яка потребує отримання правової допомоги, яку повинен надавати адвокат [15,

с.64–65]. У науково-практичному коментарі до КПК України під редакцією В.Т. Маляренка та Ю.П. Аленіна підкреслено, що свідок має право на присутність при його допиті адвоката [16, с.243]. В.Г. Пожар вважає, що правову допомогу свідкові повинен надавати його представник [17].

І.В. Гловюк, визначаючи функціональну спрямованість діяльності захисника свідка, погоджується з позицією М.М. Шейфер [18] та І.Ю. Тарічко [19], які зазначають, що свідок, знаходячись у групі «інших» учасників кримінального процесу, не виконуючи ні функцію захисту, ні кримінального переслідування, ні вирішення справи по суті, є носієм особливої «допоміжної функції, яка полягає у сприянні здійсненню правосуддя шляхом правдивого викладення відомих свідку обставин, що мають значення для справи [20]. Однак це не стосується осіб, щодо яких порушено кримінальну справу і які допитуються як свідки. У такому випадку І.В. Гловюк стверджує про початок кримінального переслідування щодо особи та наявність у цієї особи права на захист, оскільки діючий КПК дає підстави виділяти такі форми кримінального переслідування, як порушення кримінальної справи щодо особи, підозра та обвинувачення (адже особа, щодо якої порушено кримінальну справу, не набуває статусу підозрюваного) [20]. Ми вважаємо, що участь захисника під час допиту свідка не є вирішенням проблеми, адже свідок попереджається про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве показання та за відмову від давання показань. Особа, щодо якої фактично здійснюється кримінальне переслідування, повинна набувати відповідний статус – підозрюваного чи обвинуваченого і отримати відповідні права. Допит такої особи як свідка слід вважати незаконним, а здобутий таким чином доказ – недопустимим. Відповідно до ч.3 ст.62 Конституції України обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, здобутих незаконним шляхом [1].

На думку І.В. Голованя, рішення законодавця надати адвокату, запрошеному свідком

для забезпечення правової допомоги під час допиту, процесуальний статус захисника, виглядає як законодавче закріплення «поганої звички» українського слідства починати «працювати» з потенційним обвинуваченим, залишаючи його у статусі свідка (з усіма наслідками: обов'язок давати показання, кримінальна відповідальність за відмову від дачі показань та завідомо неправдиві показання тощо). І тільки отримавши від такого свідка всю можливу інформацію, українські слідчі висувають обвинувачення [4, с.139].

Проаналізувавши думки вказаних авторів, ми дійшли висновку, що позиція, обрана вітчизняним законодавцем, є вельми спірною. Слід погодитися з С.А. Саушкіним і Д.Т. Арабулі, що юридичну допомогу адвоката свідка не треба ототожнювати з функцією захисту, яка полягає у формулюванні і відстоюванні висновку про те, що дана особа не вчинила суспільно небезпечне діяння або це діяння чи особа, що його скоїла, не такі небезпечні. Не можна стверджувати, що під час допиту свідка, непричетного до злочину, суб'єкт, який надає свідкові правову допомогу, захищає його від слідчого [13, с.12; 21, с.130–131].

Цю тезу підтверджує й етимологія слова «захисник». Так, згідно з тлумачними словниками, захисник – це той, хто захищає, обороняє, охороняє кого-, що-небудь від нападу, замаху, удару, ворожих, небезпечних і т. ін. дій; той, хто оберігає, загороджує, укриває кого-, що-небудь від чогось шкідливого, небажаного, небезпечного; той, хто пильно стежить за недоторканністю чого-небудь і багато робить для цього [22]. В той же час представник – це особа, яка представляє кого-, що-небудь, діє за чийсь дорученням, від чийогось імені, виражаючи чийсь інтереси [23].

На наш погляд, український законодавець, визначаючи правовий статус суб'єкта, що надає правову допомогу свідкові, визначив його основну роль як перешкоджання допиту особи, підозрюваної в скоєнні злочину, в якості свідка (що виходить з аналізу прав захисника свідка при допиті останнього), тоді

як загальні положення, що стосуються процесуального статусу суб'єкта, який надає правову допомогу свідкові, належної уваги не отримали. Оскільки переважна більшість осіб, допитуваних у кримінальних справах як свідки, все ж таки не мають відношення до скоєння злочинів, процесуальний статус суб'єкта, що надає їм правову допомогу, повинен бути визначений чіткіше, зокрема з позиції розмежування процесуальних функцій.

І все ж неможливо заперечувати позитивний характер внесених змін до КПК, як закріплення права свідка на обраного за власним бажанням захисника під час допиту чи проведення інших слідчих дій та на іншу правову допомогу в порядку, встановленому законом, а також право свідка відмовитися від запрошеного ним захисника. Важко поскаржитися й на те, що законодавці надали захиснику свідка більше можливостей, ніж захиснику підозрюваного і обвинуваченого. Так, захисник підозрюваного чи обвинуваченого може тільки бути присутнім під час проведення слідчим допиту. Захисник же свідка може надавати в присутності слідчого консультації свідку, якщо фактичні обставини у справі можуть бути використані для кримінального переслідування особисто самого свідка або членів його сім'ї чи близьких родичів; ставити з дозволу слідчого запитання, що підлягають занесенню до протоколу, для уточнення і доповнення його відповідей; заперечувати проти незаконних дій слідчого щодо порядку проведення ним допиту чи інших слідчих дій з посиланням на норму закону, яка порушується, що підлягає занесенню до відповідного протоколу; оскаржувати дії слідчого в порядку, встановленому КПК, у разі якщо з характеру і змісту запитань впливає, що свідок має допитуватися як підозрюваний.

Вказані доповнення, на нашу думку, потребують уточнень з боку законодавця. Так, не зовсім зрозумілим є наділення захисника свідка правом «...надавати в присутності слідчого консультації свідку, якщо фактичні

обставини у справі можуть бути використані для кримінального переслідування особисто самого свідка або членів його сім'ї чи близьких родичів...» [5]. А саме не зрозуміло, хто визначає коло цих фактичних обставин та чому консультації можуть бути надані лише зі вказаних питань?

Викликає сумнів, чому оскаржувати дії слідчого захисник свідка може лише «...у разі якщо з характеру і змісту питань впливає, що свідок має допитуватися як підозрюваний...» [5]. А як бути в інших випадках порушення закону?

Аналіз норм КПК Російської Федерації, а саме ч.5 ст.189 та ч.2 ст.53, свідчить про те, що адвокат свідка може бути присутнім на допиті і при цьому має право давати свідкові у присутності слідчого короткі консультації, ставити з дозволу слідчого питання, робити письмові зауваження з приводу правильності і повноти записів в протоколі даної слідчої дії, тобто захисник свідка не має обмежень з приводу надання консультацій свідку під час допиту [24]. Така позиція вбачається більш виваженою.

І.В. Головань висловлює занепокоєння, що по-перше, надання правової допомоги запрошеним свідком адвокатом зумовлюється його допуском до участі у справі постановою слідчого. По-друге, одна й та сама особа не може бути захисником двох і більше свідків в одній кримінальній справі, а також захисником свідка та підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, потерпілого, цивільних позивача чи відповідача. Водночас Кримінально-процесуальний кодекс допускає можливість здійснення одним адвокатом захисту двох і більше підозрюваних, обвинувачених чи підсудних, за винятком випадків, коли інтереси захисту одного з них суперечать інтересам захисту іншого. Проблеми із застосуванням правила «кожному свідку – окремого адвоката» виникли одразу після набрання чинності змін до Кримінально-процесуального кодексу. Адже у справах про злочини у сфері господарської діяльності працівників того чи іншого підприємства

викликають як свідків буквально десятками. Всі ці люди часто воліють запросити відомого їм адвоката, зазвичай того, який здійснює правове забезпечення діяльності підприємства. Однак за чинної редакції Кодексу це неможливо. Забезпечити таку кількість свідків правовою допомогою здатне навіть не кожне адвокатське об'єднання. Тож останнім часом все частіше з боку слідчих лунають пропозиції свідкам «організувати на допит адвоката», що вже саме по собі є вельми красномовним фактом [4, с.140].

Вважаємо, що чинний КПК України потребує змін відносно визначення процесуального статусу особи, що надає свідку правову допомогу. Виходячи з функціонального призначення свідка у кримінальному процесі, а також враховуючи позицію Конституційного Суду України, викладену у рішеннях у справах про право вільного вибору захисника та про право на правову допомогу [2, 3] такого суб'єкта слід назвати особою, що надає свідку правову допомогу. В той же час, зазначена особа повинна мати відповідну кваліфікацію, яка дозволяла б виконувати свої обов'язки на належному рівні, і нести відповідальність за можливі порушення цих обов'язків. На сьогодні цім критеріям в Україні відповідають лише адвокати. Не даремно в проекті КПК України, підготованому Робочою групою з питань реформування кримінального судочинства, створеною Указом Президента України від 17.08.2010 р. № 820/2010, вказано, що захисником є адвокат, який здійснює захист підозрюваного, обвинуваченого, а також особи, щодо якої вирішується питання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Щодо свідка, то в проекті зазначено лише, що свідок має право користуватися правовою допомогою при наданні показань [25]. При цьому процесуальному статусу особи, що надає свідку правову допомогу, уваги не приділено взагалі. Крім того, вважаємо, що права такої особи слід більш детально викласти як в чинному КПК України, так і в новому Кодексі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Солдатова Геннадія Івановича щодо офіційного тлумачення положень ст.59 Конституції України, ст.44 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 268, 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про право вільного вибору захисника) : від 16.11.2000 р., № 13-рп/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 47. – Ст. 2045.
3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Голованя Ігоря Володимировича щодо офіційного тлумачення положень ст. 59 Конституції України (справа про право на правову допомогу) : від 30.09.2009 р., № 23-рп/2009 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 79. – Ст. 2694.
4. Головань І. В. Деякі проблеми виконання рішень Конституційного Суду України / І. В. Головань // Вісник Конституційного Суду України. – 2010. – № 6. – С. 132–141.
5. Закон України «Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України щодо права свідка на захисника та іншу правову допомогу» : від 01.07.2010 р. // Голос України. – 27.07.2010. – № 137.
6. Мельников С. А. Представительство в современном российском уголовном процессе : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / С. А. Мельников ; Удмурт. гос. ун-т. – Ижевск, 2002. – 24 с.
7. Сильнов М. А. Допрос как средство процессуального доказывания на предварительном следствии: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / М. А. Сильнов. – М., 1998. – 208 с.
8. Евстратенко Е. В. Защита свидетелей и потерпевших в уголовном процессе России : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Е. В. Евстратенко ; Юж.-Ур. гос. ун-т. – Челябинск, 2004. – 24 с.
9. Шейфер С. А. Обновление правовой регламентации доказывания по УПК РФ: шаг вперед? / С. А. Шейфер // Государство и право. – 2004. – № 12. – С. 38–42.
10. Бормотова Л. В. Актуальные вопросы деятельности адвоката в уголовном судопроизводстве / Л. В. Бормотова, Е. А. Карякин // Адвокатура и адвокатская деятельность в свете современного конституционного права (к 10-летию принятия Конституции России) : материалы Международной науч.-практ. конф. (г. Екатеринбург, 29–30 дек. 2003 г.). – Екатеринбург, 2004. – С. 32–41.
11. Безлепкин Б. Т. Уголовный процесс России / Б. Т. Безлепкин. – М. : ТК Велби, 2003. – 480 с.
12. Чувашова Н. С. Адвокат должен быть признан участником уголовного судопроизводства / Н. С. Чувашова // Адвокатура и адвокатская деятельность в свете современного конституционного права (к 10-летию принятия Конституции России) : материалы Международной науч.-практ. конф. (г. Екатеринбург, 29–30 дек. 2003 г.). – Екатеринбург, 2004. – С. 201–203.
13. Арабули Д. Т. Теоретические и практические основы регулирования процессуального положения и деятельности адвоката – нового участника уголовного судопроизводства : монография / Д. Т. Арабули ; науч. ред. А. П. Гуськова. – Санкт-Петербург – Челябинск, 2006. – 136 с.
14. Самолюк В. Законне представництво свідка у кримінальному процесі / В. Самолюк // Вісник Львівськ. ун-ту. – 2004. – Вип. 40. – С. 387–393.
15. Омельченко Т. В. Конституційне право особи на правову допомогу і його реалізація на досудових стадіях кримінального процесу : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Т. В. Омельченко ; Харківськ. ун-т внутр. справ. – Х., 2004. – 216 с.
16. Уголовно-процессуальный кодекс Украины : научно-практический комментарий /

под общ. ред. В. Т. Маляренко, Ю. П. Аленина. – Х. : Одиссей, 2003. – 960 с.

17. Пожар В. Г. Проблеми представництва свідка у кримінальному судочинстві / В. Г. Пожар // Часопис Акад. адвокатури України. – 2009. – № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://194.44.242.244/e-journals/Chaau/2009-4/content.html>.

18. Шейфер М. М. Социальный и правовой статус свидетеля и проблемы его реализации в уголовном судопроизводстве России : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / М. М. Шейфер ; Самарск. гос. ун-т. – Самара, 2005. – 20 с.

19. Таричко И. Ю. Функция судебного контроля в российском уголовном процессе : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / И. Ю. Таричко ; Омск. акад. МВД России. – Омск, 2004. – 21 с.

20. Гловюк І. В. Функціональна спрямованість діяльності захисника свідка / І. В. Гловюк // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 159–165 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11givdzc.pdf>.

21. Саушкин С. А. Актуальные вопросы теории и практики участия свидетеля в уголовном процессе (в досудебном производстве) : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.09 / С. А. Саушкин ; Российская таможенная акад. – М., 2002. – 182 с.

22. Захисник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slovnyk.net/?swrd=%E7%E0%F5%E8%F1%ED%E8%EA&x=0&y=0>

23. Представник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slovnyk.net/index.php?swrd=%EF%F0%E5%E4%F1%F2%E0%E2%ED%E8%EA&x=0&y=0>.

24. Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации от 18.12.2001 г., № 174-ФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.consultant.ru/popular/upkrf>.

25. Проект Кримінально-процесуального кодексу України, підготованого Робочою групою з питань реформування кримінального судочинства, створеною Указом Президента України від 17.08.2010 р. № 820/2010, станом на 01.07.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/0/discuss>.

Титова Н. В. Щодо законодавчого регулювання діяльності захисника свідка у кримінальному процесі України / Н. В. Титова // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 793–799 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-3/11tnvkpu.pdf>

Розглянуті проблемні питання регулювання діяльності захисника свідка у кримінальному процесі України. Доведено, що чинне законодавство не відповідає визначеному Конституційним Судом України статусу суб'єкта, який надає свідкові правову допомогу.

***

Титова Н.В. О законодательном регулировании деятельности защитника свидетеля в криминальном процессе Украины

Рассмотрены проблемные вопросы регулирования деятельности защитника свидетеля в уголовном процессе Украины. Доказано, что действующее законодательство не отвечает определенному Конституционным Судом Украины статусу субъекта, который оказывает свидетелю правовую помощь.

***

Titov N.V. About Legislative Adjustment of Activity of the Advocate of the Witness in Criminal Process of Ukraine

The problem questions of adjusting of activity of defender of witness are considered in the criminal process of Ukraine. It is well-proven that a current legislation does not answer to certain Constitutional Court of Ukraine to setting of status of subject which renders a witness a legal aid.